Més postes de tortuga al delta de la Tordera

L'espècie de les tortugues babaues marines es pot trobar prop de les platges de l'Alt Empordà,

Més postes de tortuga al delta de la Tordera

Des de la Generalitat admeten que els ha "sorprès" la presència de les tortugues marines babaues a les costes catalanes Al cap de Creus i a la badia de Roses s'han trobat la major part dels mamífers marins, com per exemple dofins mulars, rorquals comuns o "caps d'olla"

ACN

Les tortugues babaues són una de les espècies marines més desconegudes que es poden trobar a les costes catalanes, principalment al Montsià. Són animals de sang freda que busquen els corrents calents a partir de la primavera i necessiten una temperatura de més de 15 graus per sortir a nedar. L'any 2006, el Departament d'Agricultura va localitzar una posta excepcional de 82 ous en una platja de Premià de Mar (Maresme). Tot i això, des de la Generalitat admeten que els ha "sorprès" la presència d'aquests animals a les costes catalanes i tenen clar que les seves postes al delta de la Tordera (entre Blanes i Malgrat de Mar), al Llobregat o al Maresme podrien ser "més regulars" del que es pensava i s'havia detectat fins ara.

La gran majoria d'observacions de tortugues que es fan a les costes catalanes es troben dins de la comarca del Montsià. Des del Departament d'Agricultura, Ramaderia, Pesca, Alimentació i Medi Natural de la Generalitat subratllen que aquesta espècie escull aquesta zona del delta de l'Ebre perquè és molt rica en nutrients, aliments i es tracta d'un espai tranquil on els animals poden descansar. Malgrat tot, el biòleg i tècnic de Fauna Litoral i Marina i de la Xarxa de Rescat de Fauna Marina del Departament d'Agricultura de la Generalitat de Catalunya, Ricard Gutiérrez, assegura que també se'n poden trobar prop de les platges de l'Alt Empordà, a la costa central catalana, al Maresme i als deltes de la Tordera i del Llobregat. En concret, és en aquests darrers espais on s'han trobat nius i ous de tortugues Caretta caretta, més conegudes amb el nom de tortugues babaues, les úniques que es passegen per les costes catalanes.

Des de fa dos anys, el Departament d'Agricultura s'encarrega de coordinar l'atenció en els encallaments d'animals marins protegits i amenaçats, com cetacis o tortugues, a les platges del litoral català. Ho fan amb la col·laboració dels Agents Rurals, els diversos Parcs Naturals i altres institucions del territori. Anteriorment, aquesta tasca s'havia subcontractat a una empresa externa. Però l'any 2012, la Generalitat va decidir que era necessari que l'administració pública fos qui gestionés tots aquests aspectes, oferint més garanties i liderant la coordinació entre tots els elements, equips, cossos, entitats i institucions que treballen en aquest sector. Per fer-ho, s'aprofita la Xarxa de Rescat de Fauna Marina, que treballa per a la protecció i conservació de la fauna

marina amenaçada que hi ha arreu de Catalunya.

L'anàlisi de les xifres recollides durant aquets darrers anys ha permès arribar a unes primeres conclusions sobre els moviments d'aquestes espècies. D'una banda, s'ha pogut comprovar que dins del mar de les costes catalanes hi ha una quantitat important de tortugues marines, sobretot al litoral sud, ja que aquests animals busquen aigües càlides. També han pogut detectar que existeixen poblacions de cetacis -sobretot dofins- que habiten en aquests indrets. En aquest cas, la majoria de mamífers marins, com els dofins mulars, els rorquals comuns o els caps d'olla s'han trobat a l'Alt Empordà, concretament al cap de Creus o a la badia de Roses.

Paral·lelament, el Departament d'Agricultura també s'encarrega d'actuar i oferir assistència quan aquests animals arriben morts o ferits a la costa. En funció de l'estat de conservació de les restes, el cos d'Agents Rurals s'encarrega de traslladar-les a la Universitat Autònoma de Barcelona (UAB), on es porta a terme una necròpsia per analitzar les causes de la mort. Això només es fa si les restes es troben en bon estat. "D'aquesta manera podem incrementar els coneixements científics sobre aquests animals, la biologia dels cetacis i els alumnes poden aprendre més sobre aquesta fauna, cosa que abans era impensable", explica Gutiérrez. Gràcies a tots aquests estudis, s'han pogut detectar algunes de les principals causes de mortalitat entre els animals marins amenaçats.

48 cetacis i tortugues

Durant aquest passat 2013, 24 tortugues babaues (cinc d'elles vives) i 24 cetacis protegits (dos d'ells també vius), com dofins mulars, catxalots o rorquals comuns, van arribar o es van quedar encallats a les costes catalanes, una tercera part dels encallaments que es van localitzar el 2012. "Estem fent estudis i esperem tenir un volum de dades suficient en els propers anys per extreure conclusions, però ja podem dir que hi ha algunes causes clares que provoquen la mort a aquests animals; d'una banda, la interacció humana i, d'altra banda, les infeccions o virus", comenta el tècnic del Departament. En el cas dels cetacis, la majoria de restes localitzades tenien talls provocats per hèlixs de vaixells. Els animals també havien xocat contra embarcacions, estaven malalts a causa d'un paràsit que afecta el seu sentit de l'orientació o s'havien ofegat, enredats en les xarxes de pesca dels vaixells. Un ?exem?ple és un dofí que els Agents Rurals van localitzar enredat en la xarxa d'una embarcació que es va enfonsar a les Illes Formigues ara fa pocs mesos.

"En el cas dels cetacis, les xifres habituals d'encallaments són uns 25 animals per any, i en el cas de les tortugues babaues, es mou entre els 18 i els 25 exemplars", comenta Gutiérrez. Aquest 2013 les xifres han millorat notablement, després dels mals resultats que es va obtenir durant el 2012. I és que durant el mes de maig del 2012, 35 tortugues es van encallar a les costes de l'Ebre. "Els inspectors de Pesca Marítima i els Agents Rurals van investigar els fets i van comprovar que podria estar relacionat amb unes xarxes de pesca artesanal que haurien utilitzat uns vaixells de la zona. Es va parlar amb els pescadors i aquest 2013 no s'ha tornat a produir", assegura el tècnic.

Una situació tràgica similar es va registrar durant el mes de març a les costes gironines. "Van arribar en un sol mes 21 dofins morts a les costes empordaneses, molt per sobre de les xifres que havíem registrat anteriorment", explica Gutiérrez. Després de parlar amb la Guàrdia Civil i Salvament Marítim, el Departament va relacionar aquest succés amb la presència d'una flota furtiva de pescadors xinesos d'alta mar, que es movia per la zona del golf de Lleó, que buscava tonyines i que utilitzava unes xarxes il·legals en les quals els dofins es quedaven enganxats. Els pescadors llançaven els cossos dels animals al mar i, al cap d'unes setmanes, els corrents marítims els transportaven fins a la costa de l'Alt Empordà.

"Estem contents que en alguns casos l'actuació, el seguiment i el fet d'estar-hi a sobre, fent pedagogia, ha permès que aquestes situacions puntuals es controlin més i que no s'hagin tornat a repetir al llarg del passat 2013", comenta el tècnic de la Xarxa de Rescat de Fauna Marina del Departament d'Agricultura. Pel que fa als cetacis, la majoria d'animals vius que arriben a les costes catalanes tenen un mal pronòstic perquè, a diferència d'altres països, els animals que s'apropen tant a la civilització és perquè estan malalts. "Tot i això, si a Catalunya no es poden salvar, el seu estudi ens ajuda a salvar-los a nivell global", subratlla el biòleg.

Tortugues que sobreviuen

En el cas de les tortugues, es tracta d'una situació completament diferent. "Antigament trobàvem animals ferits a causa d'hams de palangre, però ara és diferent; arriben a la platja amb signes d'hipotèrmia perquè s'han aventurat a sortir massa aviat de la hibernació", comenta el tècnic mediambiental. Una situació similar va produir-se ara fa pocs dies a l'Hospitalet de l'Infant, quan un ciutadà va veure com una tortuga arribava surant a la platja. "Estava mig estabornida a causa del fred, la van agafar, la van portar a terra i, després de fer unes cures, se la va alliberar de nou", explica.

De fet, una quarta part de les tortugues vives que s'encallen a les platges catalanes sobreviuen i poden retornar al seu medi natural. En aquest sentit, des del Departament d'Agricultura ressalten que estan treballant amb entitats del territori, ciutadans, empreses relacionades amb el món marítim i institucions, per detectar i establir les poblacions estimades i les zones per on es mouen aquests animals en perill d'extinció.

"Sabem que hi ha un nombre d'animals que es mouen pel mar tot seguint els cursos d'emigració, però també tenim constància que hi ha dofins mulars o caps d'olla gris que habiten al litoral i creiem que és essencial localitzar-los, per poder protegir més totes aquestes espècies", assegura Gutiérrez. En aquest sentit, el Departament d'Agricultura està en contacte amb la Fundació Balears per tirar endavant un projecte que permeti establir la densitat i les espècies d'animals que es troben entre les Illes Balears i Catalunya.

D'altra banda, des del Departament admeten que estan "sorpresos" davant la gran quantitat de tortugues marines que habiten a les costes catalanes. "Tenim constància que anys endarrere havien criat en zones del delta de la Tordera -entre Blanes i Malgrat- i el Maresme; és un fet rellevant i després de parlar amb investigadors i experts, sembla que les postes i els nius d'aquests animals podrien ser més regulars del que semblava, malgrat que les platges catalanes no són òptimes per aquesta espècie que busca llocs més càlids", subratlla.

És per això que "creiem que les tortugues crien a Catalunya amb més regularitat del que es pensava, la dificultat és trobar els nius", conclou Gutiérrez.

Font del document:
http://www.diaridegirona.cat/comarques/2014/04/14/mes-postes-tortuga-al-delta/665211.html?utm_source=rss